

Stížnost pro porušení zákona 231/2001 Sb., zákona 483/1991 Sb. o České televizi a Kodexu České televize

Česká televize uvedla 21. 5. 2009 na programu ČT 24 bez jakéhokoliv kontextu či dalšího objasnění veřejné slyšení v Senátu Parlamentu ČR na téma, zda stát pomáhá městům a obcím v boji s neplatiči. Česká televize tímto krokem dala naprosto neadekvátní prostor v médiu veřejné služby pro prezentaci politického programu a postojů několika politikům jedné části politického spektra.

Pořadatel sice pozval ministra pro lidská práva a národnostní otázky Michaela Kocába (za Zelené), pozval předsedu Svazu měst a obcí europoslance Vlasáka (ODS), starosty, zástupce ministerstev, ombudsmana, exekutory a samozřejmě i novináře. Setkání se ovšem neúčastnily osoby s politickou odpovědností za příslušné resorty. Nebyli pozváni či nepřišli bývalí či současní ministři vnitra (dříve Ivan Langer, ODS), spravedlnosti (dříve Jiří Pospíšil, ODS), práce a sociálních věcí (dříve Petr Nečas, ODS), zdravotnictví (dříve Tomáš Julínek, ODS), ministra pro místní rozvoj (dříve Jiří Čunek, KDU-ČSL), jejichž ministerstva jsou zodpovědná za řešení agendy sociálně vyloučených lokalit.

Pozváni nebyli – a to je daleko závažnější - ani zástupci Romů, ani terénní pracovníci, kteří znají problematiku v praxi, ani obyvatelé z těchto lokalit. Pozváni nebyli ani právní zástupci osob, které byly předmětem postupu chomutovské radnice, ani ony samy. Senátoři nepozvali ani neziskové organizace, které se danou problematikou zabývají na úrovni terénní práce. Pořadatelům i dramaturgům České televize přitom muselo být jasné, že se bude hovořit o Romech a že téma souvisí s terénní prací a sociální problematikou...

Osobou zodpovědnou za zpravodajství České televize a program ČT 24 je **ředitel redakce zpravodajství a publicistiky Milan Fridrich**.

Podle §2 odst. 1 písm. j) zákona 231/2001 Sb. se pořadem rozumí **obsahově souvislá, celistvá a časově ohraničená část televizního vysílání**. Tedy i přenos senátního slyšení.

Podle části páté, hlavy první, zabývající se právy a povinnostmi při vysílání programu, §31 odst. (2) poskytuje provozovatel vysílání **objektivní a vyvážené informace** nezbytné pro svobodné vytváření názorů. **Názory nebo hodnotící komentáře musí být odděleny od informací zpravodajského charakteru.**

Podle odst. (3) zákona 231/2001 Sb. je provozovatel vysílání povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech **bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti** a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.

Podle odstavce (4) téhož zákona je provozovatel vysílání ze zákona (Česká televize) povinen sestavovat programovou skladbu tak, aby ve svém vysílání **poskytoval vyváženou nabídku pro všechny obyvatele se zřetelem na jejich věk, pohlaví, barvu pleti, víru, náboženství, politické či jiné smýšlení, národnostní, etnický nebo sociální původ a příslušnost k menšině.**

Podle §32 odst. 1. písm. c) je každý provozovatel vysílání povinen zajistit, aby **vysílané pořady nepodněcovaly k nenávisti z důvodů rasy, pohlaví, náboženství, národnosti nebo příslušnosti k určité skupině obyvatelstva.**

§ 2 odst. (2) písm. a) zákona 483/1991 Sb. o České televizi je mezi hlavními úkoly veřejné služby v oblasti televizního vysílání zejména poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů. Podle písm. b) též **příspěvání k právnímu vědomí** obyvatel České republiky, a podle písm. c) vytváření a šíření programů a poskytování **vyvážené nabídky pořadů pro všechny skupiny obyvatel se zřetelem na svobodu jejich náboženské víry a přesvědčení, kulturu, etnický nebo národnostní původ, národní totožnost, sociální původ, věk nebo pohlaví tak, aby tyto programy a pořady odrážely rozmanitost názorů a politických, náboženských, filozofických a uměleckých směrů, a to s cílem posílit vzájemné porozumění a toleranci a podporovat soudržnost pluralitní společnosti.**

Ředitel zpravodajství a publicistiky České televize Milan Fridrich jako odpovědná osoba

1. nezajistil na programu ČT 24 poskytnutí objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů o problematice neplatičů v okrese Chomutov i jinde.
2. neuvedl na pravou míru zkreslené a zavádějící informace a tím nenaplnil požadavek na přispívání k právnímu vědomí obyvatel České republiky.
3. v programu ČT 24 neposkytuje vyváženou nabídku pořadů tak, aby i mezi Romy a majoritní společností posiloval vzájemné porozumění a toleranci a podporoval tak soudržnost pluralitní společnosti.

Podle čl. 5 Kodexu České televize, pojednávajícím o péči o informace ve zpravodajství a aktuální publicistice, je prvořadým úkolem České televize zprostředkovávat informace ve zpravodajských a aktuálních publicistických pořadech. Divákům musí poskytovat informace důležité pro jejich všestrannou orientaci a svobodné utváření názorů.

Podle článku 1.4 má Česká televize usilovat o to, aby maximum diváckých skupin našlo na obrazovce témata, která je zajímají. Zvláště nesmí v celku svého programu vylučovat žádnou z diváckých skupin nebo téma takové skupině vlastní. Je povinna věnovat také programový prostor tématům a žánrům přihlížejícím k potřebám a zájmům lidí v obtížné sociální situaci, mladých rodin a národnostních či etnických menšin žijících na území České republiky.

Podle odst. 5.6 dbá Česká televize ve zpravodajství a aktuální publicistice na přesnost a nestrannost spočívající především ve zjišťování a ověřování skutečnosti.

Podle odst. 5.7 Česká televize striktně rozlišuje mezi zprávou a hodnotícím soudem (komentářem). Zprávou se rozumí skutkové tvrzení informující o určitém ději nebo stavu. Zpráva také zpravidla obsahuje informaci o postojích hlavních aktérů události, která je předmětem zprávy. Oproti zprávě vyjadřuje hodnotící soud názory, postoje nebo pocity. Česká televize musí dokázat pro diváky jednoznačnou formou oddělit zprávu od hodnotícího soudu.

Podle odst. 5.8 musí být zpráva založena na zjištěných a ověřených údajích. Česká televize je při získávání a zpracovávání informací plně podřízena imperativu zjistit a divákům zprostředkovat pravdivý obraz skutečnosti a v případech, kdy to pro nemožnost opatřit si všechny informace není beze zbytku uskutečnitelné, postupovat s cílem pravdě se maximálně přiblížit. Zamlčení důležité informace nebo potlačení jejího podstatného aspektu bude vždy hrubým porušením tohoto imperativu.

Podle odst. 5.10 je hodnotící soud vždy subjektivní a není ze své povahy podrobitelný důkazu pravdy. To však Českou televizi nezavazuje povinnosti zařazovat do vysílání zpravodajských a aktuálně publicistických pořadů jen takové hodnotící soudy, které jsou prezentovány čestně a bez klamavé manipulace s fakty, kterými má být hodnocení odůvodněno.

Je teoretickou otázkou, zda je přenos senátního slyšení aktuálně publicistickým nebo zpravodajským pořadem. Podle mého názoru se jedná o pořad zpravodajský. Toto dělení ale nezavazuje ředitele redakce zpravodajství a publicistiky České televize odpovědnosti za potlačení faktů a názorů osob, o nichž bylo hovořeno v Senátu, či osob s odlišným názorem - tím, že na jejich vidění událostí v Chomutově nebyl brán zřetel.

Zároveň redakce zpravodajství neuvedla nezávislé právní hodnocení událostí v Chomutově z úst kompetentních řečníků. Jako zpravodajský pořad byl přenos neobjektivní a hrubě manipulující. Pokud by byl pořadem aktuálně publicistickým, jednalo by se o pořad nevyvážený s uvedením účelově zkreslených a manipulativních faktů. V době předvolební jde o závažné profesionální selhání.

Navrhuji proto, aby v důsledku vysílání přenosu senátního slyšení jako pořadu televize ČT 24 bylo vůči České televizi Radou pro rozhlasové a televizní vysílání zahájeno správní řízení o uložení sankce za porušení §31 odst. (2), (3), (4) a § 32 odst. 1. písm. c) zákona 231/2001 Sb..

Dále navrhuji, aby v důsledku vysílání přenosu senátního slyšení jako pořadu televize ČT 24 Rada České televize konstatovala na základě odpovědnosti za vysílání porušení příslušných paragrafů zákona o České televizi a Kodexu České televize ředitelem redakce zpravodajství a publicistiky Milanem Fridrichem a případně i dalšími osobami dle zjištění Rady, s příslušnými konsekvencemi vyplývajícími z druhé vety odstavce f) § 8 zákona 483/1991 Sb., odkazující na zákon č. 65/1965 Sb..

Přeji si, abych byl ve lhůtě k tomu příslušné písemně informován o výsledku šetření této stížnosti a rozhodnutí ve věci.

Štěpán Kotrba
XXXXXXXXXX
XXXXXXXX

V Praze 25. 5. 2009

